

На кафицу кроз Муњино брдо

Одлазећи у пензију надао сам се да ћу током пролећних, летњих и лепих јесењих дана моћи да направим бар један излет у току месеца. Кад кажем излет мислио сам на одлазак у неки од делова Србије где се може отићи у току једног дана, обићи одређени историјски или културни локалитет, ручати и вратити се кући. Нажалост много тога је ометало испуњење овог плана. Но ипак је било година када сам успевао да остварим макар делић тих планова. Обично је то било неким поводом, најчешће неки догађај везан за одредиште и тако нешто. Понекад је то био излет онако успут. Прошлог викенда је отворена деоница ауто – пута између Паковраћа и Прилипца што је била добра прилика да се провозамо тих двадесетак километара и лично проверимо како је то урађено. И да ли сумњама, којима нас засипају медији има места. Успут смо одлучили да се прошетамо до Златибора, мало прошетамо, попијемо кафицу и вратимо се кући. Четвртак се наметнуо као добар избор иако променљиво време оставља могућност да буде и кише. Нешто свежији дан се подразумевао.

У Чачку, 11. јула 2025. године

Четвртак, 10. јул 2025. године

Данас је Дан науке у Србији. Изгледа да су то заборавили баш они који тај дан треба да славе – тзв. српски научници. Али размишљања на ту тему треба препустити њима, јер ово је дан када треба уживати. Идеја за излет везана је за вожњу новоотвореном деоницом ауто – пута „Милош Велики“ од Паковраћа до Прилипца надомак Пожеге. Пуштање у рад ове деонице пратило је пуно контраверзи, али оне нису утицале на нашу одлуку. Више су служиле као шаљив предтекст за планирање самог излета. Мада ту и није имало шта да се планира. Провозати се до Златибора, прошетати се, попити кафу и вратити се. Пошто смо одлучили да кренемо у подневним часовима врло брзо се наметнула и могућност да успут и ручамо. Али то смо оставили као тему за размишљање, кад се нађемо на лицу места.

Кренусмо одмах иза поднева. Пут до Паковраћа, пређен већ толико пута, више нам је био нужна, него нешто што тражи пажњу. Можда тако не би требало да буде, јер од како ређе идемо у Риђаге, можда би се могле уочите и неке промене. Пажњу нам једино привуче породица рода, која обитава на стубу у Бељини. Пошто прођосмо наплатну рампу укључисмо се на нови ауто – пут и кренусмо кроз Паковраће.

Данка одмах примети да је, кроз поглед са трасе ауто – пута село Паковраће некако нестало. Истина навикли смо на визуру коју пружа вијугави пут поред кућа. А сада као да село гледамо са висине. Врло брзо стижемо до првог тунела, Лаз једног од два који су изграђени на овој деоници. Са дужином од 2600 односно 2700 метара то су тренутно најдужи тунели у Србији. Тунел Лаз је пробијен кроз масив Јелице и на другом крају

излази у атар села Ртари. Иако сам ово село добро упознао пролазећи њиме што пешке што колима, са ауто – пута све изгледа другачије. Излаз тунела налази се између два пута која од Чачка воде према Драгачеву. С десне стране је пут, који повезује Чачак са Лучанима, и иде преко Паковраћа, Ртара и Марковице. Други пут је део чувеног пута „Ранковац“ који је најкраћа веза од Чачка до Ариља. Од Чачка води, преко Придворице, Ртара, Тијања до Пухова где излази на пут Гуча – Лучани. Из Ртара ауто – пут прелази у Марковицу, а затим у Негришоре и коначно излази у село Крстац, где се налази петља Лучани, а одмах иза ње и улаз у други тунел Муњино брдо. Излаз тунела је у селу Прилипац, где се налази трећа петља на овој деоници ауто – пута. Ту се налази и крај до сада реализоване трасе ауто – пута.

Од петље води приступни крак до кружног тока у селу Горобиље, где се они који путују ауто – путем за сада укључују на пут Пожега – Ариље – Ивањица. Што се тиче ауто – пута делује доста добро. Путнику не може да промакне да је поред поменутих два тунела изграђен већи број мостова, а да на појединим деловима траса ауто – пута лежи на стубовима. Такође, очигледно је да су у осигурање околине ауто – пута уграђене огромне количине бетона, заштитних ограда и звучних баријера. Што се тиче саобраћаја он је сасвим пристојан, очекиван за средину седмице и доба дана. Да ли има пропуста у извођењу радова тек треба да се види, јер ће све то зависити од услова у којима ће се ауто – пут користити. А приори рећи да нешто не ваља или да је све перфектно је крајње неозбиљно. Поготову такви ставови не смеју да долазе из редова струке. И када се закључци доносе на основу медијских рекла – казала.

Оно што ће бити проблем у коришћењу ауто – пута биће укључење на пут Пожега – Ариље и касније на магистралу ка Ужицу на тзв. „Ариљској рампи“. Поготову на овом другом месту. Од кружног тока у Горобиљу до „Ариљске рампе“ има неких шест километара, тако да је дужина пута иста без обзира да ли се од Паковраћа иде магистралом или ауто – путем. Али мора се рећи да се ауто – путем иде брже и сигурније. Саобраћај на магистрали се приметно повећао. Пролази се познатом рутом Расна – Узићи – Горјани – Сеојно – Крчагово. И ето нас у Ужицу. Магистрала ка Златибору у ове подневне сате није блокирана тако да возила несметано пролазе. Две траке на узбрдици обезбеђују добру проточност саобраћаја, али се ипак вози помало брзо. Томе су посебно склони локалци. Брзо прође и понеки странац, али се њему да мало опростити, јер не познаје пут. Од Беле земље ка Златибору има радова на коловозу, посебно треба бити пажљив после скретања за Вишеград, јер су радови на замени асфалта у смеру ка Златибору баш интензивни, па се вози између чуњева.

Златибор се последњих година драстично променио. Дефинитивно је постао мали град са више високих зграда него неки градови у Србији. Општинско средиште, Чајетину, којој Златибор припада да се и не помиње. И даље се гради. Тамо где је некада била аутобуска станица и велики паркинг ниче неколико огромних зграда. Није чудо што се Златибор већ третира као градско насеље. Центар Златибора су тзв. Краљеве воде, где је некада било мало село Кулашевац, названо по истоименом извору и потоку у његовом центру. Краљ Александар Обреновић је 1893. године боравио ту и обећао је

тадашњем председнику општине Петру Мићићу да ће Златибор постати туристички крај. На Преображење, исте године краљ је подигао чесму на извору Кулашевца и од тада се ово место зове Краљева вода. После Другог светског рата у спомен на погинуле партизанске рањенике из новембра и децембра 1941. године Краљева вода добија назив Партизанске воде. Крајем 20. века, тачније 1995. године назив Партизанске воде је промењен у Златибор. Па често долази до мешања имена места и планине, посебно међу туристима.

Поглед на језеро

У насељу влада прилична гужва. Има пуно аутомобила, али и пешака, тако да мора да се буде пажљив при кретању. Наравно проблем је паркирање. Ипак налазимо једно паркинг место и то тамо где се плаћа електронски. Наше одредиште Краљев трг, који се налази поред Златиборског језера био је веома близу. Правимо пар фотографија, а ја користим да проверим како мој Nikon прави видео записе.

Коначно кафица

До тада нам је пут протекао без кише, али је на планини ипак било хладно. Тако да су јакне, које смо понели биле добродошло. За потпуни ужитак у планинском окружењу једино нам је недостајало Сунце.

После фотографисања препуштамо се скундарном циљу нашег излета – испијању кафе. Зато седамо у башту оближњег кафића „Краљев трг“ и уз поглед на језеро препуштамо се, као што ће рачун показати прилично скупом уживању. Након кафе и одмора одлучујемо се за повратак. Пошто је време ручку размишљамо о месту где би то могли обавити. На Златибору смо и као логичан избор се намеће – јагњетина. А где друго до на Мачкату. Одлучујемо се за ресторан „Пастир“. Он се налази поред саме магистрале, па не морамо да скрећемо са пута. А налази се и у препорукама на Интернету. Осим тога лично смо проверили њихове квалитет јагњетине, када смо се пре три године враћали са мора.

Ресторан „Пастир“ у Мачкату

Велики паркинг, баш и не попуњен обећава да није гужва. Пошто је право време ручка очекујемо да ће јагњетина бити баш како треба – млака. Све је било као што смо очекивали. Услуга је била брза, конобар љубазан тако да смо могли да уживамо у јагњетини по мери. Док смо ручали прогрејало је Сунце, тако да смо на повратку кући имали измењене временске услове. У односу на одлазак саобраћај се додатно појачао, поготову у смеру ка Златибору.

Код скретања на пут ка Ариљу, код „Ариљске рампе“ још једном се упознајемо са могућим уским грлом коришћења ауто – пута. Да би се укључили на пут према Горобиљу, морамо да га пређемо, да би ушли у праву траку. А овај пут је сада додатно оптерећен саобраћајем који долази са ауто – пута. Тако да се мора бити посебно пажљив. Надлежни ће морати да нађу боље решење од садашњег. Да ли то подразумева изградњу новог кружног тока или изградњу крака који би повезао Горобиљски кружни ток са магистралом у реону села Расна. То би омогућило да не мора да се враћа до „Ариљске рампе“. Могуће да ће све ово бити решено изградњом крака ауто – пута ка Ужицу и даље ка граничном прелазу Котроман према Босни и Херцеговини. А можда пројектанти већ имају одговарајуће решење.

Од Прилиппца до Паковраћа, дакле тих 19,5 километара прелазимо за 15 минута. Време је лепо и сунчано, путујемо на исток, па нам светлост не бије у очи. Надомак Паковраћа, заузети смо дискусијом о искуствима првом вожњом овим делом ауто – пута. Због тога непажњом нашим скретање за Чачак, што значи да ћемо морати да се са ауто – пута искључимо у Прељини. А одатле је све већ познато. А успут смо направили баш прави круг.